

Рецензия

От Доц. д-р Костадин Георгиев Ангелов, доцент към Катедрата по хирургия, Медицински Университет – София, Клиника по хирургия, УМБАЛ „Александровска” ЕАД

*Относно: Дисертационен труд на тема „ **Диагностично – терапевтична стратегия при пациенти с пиогенен чернодробен абсцес**” на д-р Атанас Илиев Лисничков, асистент към Катедрата по Хирургически Болести на Медицински Университет – Варна*

Нормативни изисквания:

1. Заповед на Ректора на МУ – Варна № Р 109–664/18.12.2018г. за назначаване на научно жури.
2. Декларация за достоверност
3. Декларация за оригиналност
4. Протокол № 1/28.12.2018г. от проведено първо заседание на Научното жури.

Представеният ми за становище дисертационен труд е написан на 153 стандартни страници и има следната структура: Въведение – 1 стр.; Литературен обзор – 34 стр.; Материал – 8 стр.; Методи – 15 стр.; Резултати – 30 стр.; Статистическа обработка на резултатите – 20 стр.; Обсъждане – 26 стр.; Изводи – 2 стр.; Приноси – 1 стр.; Списък на научните публикации, свързани с дисертационния труд – 1 стр.; Библиография – 9 стр.;

Библиографията включва 169 автора, от които 45 на кирилица и 124 на латиница.

Дисертацията е онагледена с 56 фигури и 42 таблици.

Така представеният ми дисертационен труд отговаря на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ – Варна.

Актуалност на темата на дисертацията:

Пиогенният абсцес на черния дроб е познат от дълбока древност /описан за пръв път от Хипократ/. Методите за лечение и

оперативните техники са се развивали едновременно с прогреса на хепато-билиарната хирургия. Като основна причина за заболяването през първата половина на ХХ – ти век е бил постапендикуларния пилефлебит, който е водил до смъртен изход до 80% от всички случаи. В настоящия момент като основна причина за чернодробен абсцес са усложнените форми на ЖКБ, бенигнените и малигнени стриктури на билиарната система. Началото на новото хилядолетие доведе до изключителен прогрес на миниинвазивните и интервенционални техники, които разкриха нови хоризонти в хирургията. Развиха се и технологиите в образната диагностика. От друга страна, благодарение на подобряването на качеството на лечение в медицината се достигна до увеличаване продължителността на живота. Това от друга страна повиши и възрастта на пациентите с пиогенен чернодробен абсцес. Прилагането на миниинвазивните техники за дренаж на чернодробния абсцес и изместването на конвенционалния хирургичен дренаж на заден план превърнаха лечението на това заболяване в интердисциплинарен проблем, който изисква особено внимание и правилен избор на диагностично – терапевтична стратегия.

Литературния обзор е в обем 34 страници. В началото е извършена кратка историческа справка за пиогенния чернодробен абсцес, теориите за неговото възникване, най – чести причинители и методите за консервативно, миниинвазивно и оперативно лечение. Д-р Лисничков представя седем на брой класификации, като отбелязва първата от 1938г на Ochsner и DeVakey, класификацията на проф. Баев 1997г до последната най- широко прилагана от 2001г. на Meyers. Представени са етиологията и патогенезата на пиогенния чернодробен абсцес като автора не пропуска да отбележи опита на българската медицина в лечението на заболяването. Д-р Лисничков представя и най – честите бактериални причинители на пиогенния абсцес. Авторът последователно описва методите за образна диагностика, техните предимства и недостатъци. Посочва и съвременните методи на лечение на чернодрония абсцес: перкутанни, лапароскопски и оперативни техники.

Целият литературен обзор мотивира д-р Лисников и той си поставя амбициозна

Цел: да се проучат, анализират и приложат съвременните диагностично-терапевтични стратегии и методи на лечение при пациенти с пиогенен чернодробен абсцес, с оглед оптимизиране на крайните резултати и намаляване на усложненията и смъртността при този тип болни.

За постигане на горната цел д-р Лисничков си поставя **5 задачи.**

В главата „**Материал и Методи**” последователно са изброени използваните клинични, параклинични, диагностични, терапевтични и статистически методи. Подробно е представен клиничния материал. За периода 2001- 2017г са лекувани 103-ма пациенти с пиогенен чернодробен абсцес. Извършен е ретроспективен и проспективен анализ. Пациентите са разделени по пол като мъжете са 55, а жените 48. Разпределени са в шест възрастови групи. Дисертантът посочва най- засегнатата група пациенти а именно тази от 61 до 70г. Направена е оценка на придружаващите заболявания, както и предоперативния риск по ASA. Извършена е подробна характеристика на методите за образна диагностика като дисертантът посочва и техните недостатъци. Прилага се контраст усилена ехография като предимство е по-доброто контрастиране на чернодробните лезии от околния паренхим. При седем болни е извършен ЯМР като освен чернодробен абсцес е установена и допълнителна придружаваща билиарна патология.

В глава „**Резултати**” е представен дълбочен микробиологичен профил на 90 материала като при 63 от тях са изолирани и идентифицирани бактериални причинители. При 16 от случаите са изолирани Грам- положителни, а при 63 – Грам – отрицателни. Най-чести причинители са *Escherichia coli* при 14 случая и *Klebsiella pneumoniae* – при 12. В 4 случая е изолирана полимикробна флора. Представена и чувствителността и резистентността към 14 антимикробни препарати. Д-р Лисничков разделя лекуваните пациенти в два периода според прилаганите методи на лечение от 2001-2008 и 2009-2017г. Прави впечатление, че през втория период в клиниката са въведени и прилагани при строги показания миниинвазивните и лапароскопски методи на лечение, като отворения хирургичен дренаж се прилага при неуспех или при съпътстваща патология. Д-р Лисничков разделя пациентите на три групи според големината на абсцеса до 5 см., 5-10см., по-голям от 10см. И така определя избора на терапевтично поведение.

Клиничният материал е обработен статистически. Установена е зависимост между броя на усложненията и удължаване на болничния престой, между големината на абсцеса и болничния престой, параклинични показатели с болничния престой.

В глава „**Обсъждане**” се прави прави сравнение между получените резултати от проучването на д-р Лисничков и информацията от литературните данни. Наблюдава се тенденция към прилагането на миниинвазивни техники при лечението на чернодробния абсцес, както и увеличаване на съобщенията в литературата на чернодробен абсцес при пациенти с малигнени заболявания. На базата на клиничния материал дисертантът

изработва алгоритъм за лечение на пиогения чернодробен абсцес като нагледно посочва необходимата диагностика, избора на терапевтична процедура според находката и избора на антибактериална терапия и посочва че заболяването изисква интердисциплинарен подход.

Д-р Лисничков извежда 9 извода от дисертацията си, които са свързани с поставените цел и задачи на дисертацията.

От така представения ми за становище дисертационен труд признавам следните приноси с оригинален характер:

1. Изработен е диагностично-терапевтичен алгоритъм на поведение при болни с пиогенен чернодробен абсцес, приложен в практиката.

Признавам и следните научно-теоритични приноси:

1. Уточнени са показанията за консервативно и оперативно лечение на пиогения чернодробен абсцес.

Признавам и следните приноси с потвърдителен характер:

1. Извършено е ретроспективно проучване на 103 болни с пиогенен чернодробен абсцес, лекувани във Втора клиника по хирургия на УМБАЛ „Св. Марина“-Варна.
2. Извършен е статистически анализ и обработка на получените резултати.
3. Анализ и сравнение на инструменталните методи за диагностика.
4. Извършено е микробиологично изследване на причинителите на пиогенен чернодробен абсцес.
5. Предложени са схеми за емпирична антибактерилна терапия, съобразени с чувствителността на изолираните микроорганизми.
6. Извършен е анализ на придружаващите заболявания и усложненията на болните с пиогенен чернодробен абсцес.

АВТОБИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Д-р Лисничков е роден на 31.03.1974г. През 2002г. той завършва СОУ „Климент Охридски“ гр Дългопол. Завършва медицина в МУ-Плевен през 2000г. През 2011г. придобива специалност по Хирургия. От 2009г. работи във Втора Клиника по Хирургия. През 2014г. е

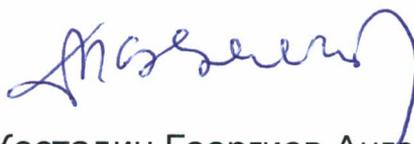
назначен като хонурован асистент в Катедрата по Хирургически Болести, а от 2015г. като асистент.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд **„Диагностично – терапевтична стратегия при пациенти с пиогенен чернодробен абсцес”** е собствена разработка на съвременна и актуална тема с ясно формулирана цел, ясни задачи, точни резултати и практически приноси. Дисертационният труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински Университет – Варна.

Всичко това ми дава пълната вътрешна убеденост да гласувам положително и да приканя членовете на почитаемото научно жури да гласуват положително за придобиването на образователната и научна степен **„ДОКТОР”** от д-р **Атанас Илиев Лисничков**.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Доц. д-р Костадин Георгиев Ангелов, дм

10.02.2019г.
гр. София